

HỘI NGHỊ TẬP HUẤN CÁN BỘ CÔNG ĐOÀN
(ngày 30/5/2018)

MỘT SỐ NỘI DUNG CƠ BẢN VỀ CÁCH TÍNH LƯƠNG HƯU
ĐỐI VỚI NGƯỜI LAO ĐỘNG THAM GIA BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC

Cơ sở pháp lý:

1. Luật Bảo hiểm xã hội năm 2014;
2. Nghị quyết số 93/2015/QH13 ngày 22/6/2015 của Quốc hội về việc thực hiện chính sách hưởng bảo hiểm xã hội một lần đối với người lao động;
3. Nghị định số 115/2015/NĐ-CP ngày 11/11/2015 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật BHXH về BHXH bắt buộc;
4. Thông tư 59/2015/TT-BLĐTBXH ngày 29/12/2015 của Bộ Lao động-Thương binh và Xã hội quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật bảo hiểm xã hội về bảo hiểm xã hội bắt buộc;
5. Thông tư số 56/2017/TT-BYT ngày 29/12/2017 của Bộ Y tế quy định chi tiết thi hành Luật Bảo hiểm xã hội và Luật An toàn, vệ sinh lao động;
6. Thông tư số 32/2017/TT-BLĐTBXH ngày 29/12/2017 của Bộ Lao động-Thương binh và Xã hội quy định mức điều chỉnh tiền lương và thu nhập tháng đã đóng BHXH.

I - CÁCH TÍNH LƯƠNG HƯU VÀ TRỢ CẤP MỘT LẦN KHI NGHỈ HƯU

Cách tính mức hưởng lương hưu hàng tháng theo Luật BHXH năm 2014 được hướng dẫn bởi Điều 7 Nghị định 115/2015/NĐ-CP, Điều 17 Thông tư 59/2015/TT-BLĐTBXH.

Lương hưu = Tỷ lệ hưởng lương hưu x Mức bình quân tiền lương tháng đóng BHXH

1. Tỷ lệ hưởng lương hưu:

- Về hưu trước ngày 01/01/2018

Nam: Tỷ lệ hưởng lương hưu = 45% + (Thời gian tham gia BHXH - 15 năm) x 2%

Nữ: Tỷ lệ hưởng lương hưu = 45% + (Thời gian tham gia BHXH - 15 năm) x 3%

- Về hưu từ ngày 01/01/2018

Nữ: Tỷ lệ hưởng lương hưu = 45% + (Thời gian tham gia BHXH - 15 năm) x 2%

Nam:

+ Về hưu từ 01/01/2018: tỷ lệ lương hưu = 45% + (Thời gian tham gia BHXH - 16 năm) x 2%.

+ Về hưu từ 01/01/2019: tỷ lệ lương hưu = 45% + (Thời gian tham gia BHXH - 17 năm) x 2%.

- + Về hưu từ 01/01/2020: tỷ lệ lương hưu = 45% + (Thời gian tham gia BHXH - 18 năm) x 2%.
- + Về hưu từ 01/01/2021: tỷ lệ lương hưu = 45% + (Thời gian tham gia BHXH - 19 năm) x 2%.
- + Về hưu từ 01/01/2022: tỷ lệ lương hưu = 45% + (Thời gian tham gia BHXH - 20 năm) x 2%.

Lưu ý: Tỷ lệ không vượt quá 75%

2. Cách tính Mức bình quân tiền lương tháng đóng BHXH

- Đối với người lao động thuộc đối tượng thực hiện chế độ tiền lương do Nhà nước quy định:

Mức BQTL = Tổng số tiền lương tháng đóng BHXH của N năm cuối trước khi nghỉ việc / (Nx12 tháng)

Thời gian bắt đầu tham gia BHXH	Số năm cuối để tính bình quân tiền lương đóng BHXH (N)
Trước ngày 01/01/1995	5 năm
Từ 01/01/1995 đến 31/12/2000	6 năm
Từ 01/01/2001 đến 31/12/2006	8 năm
Từ 01/01/2007 đến 31/12/2015	10 năm
Từ 01/01/2016 đến 31/12/2019	15 năm
Từ 01/01/2020 đến 31/12/2024	20 năm
Từ 01/01/2025	Toàn bộ thời gian đóng BHXH

- Đối với người lao động thuộc đối tượng thực hiện chế độ tiền lương do người sử dụng lao động quyết định:

$$M_{bqtl} = \frac{\text{Tổng số tiền lương tháng đóng BHXH}}{\text{Tổng số tháng đóng BHXH}}$$

- Đối với người lao động vừa có thời gian đóng BHXH theo tiền lương do người sử dụng lao động quyết định vừa có thời gian đóng BHXH theo chế độ tiền lương do Nhà nước quy định:

$$M_{bqtl} = \frac{\begin{array}{l} \text{Tổng số tiền lương tháng đóng} \\ \text{BHXH theo chế độ tiền lương do} \\ \text{Nhà nước quy định} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Tổng số tiền lương tháng đóng BHXH} \\ \text{theo chế độ tiền lương do người sử dụng} \\ \text{lao động quyết định} \end{array}}{\text{Tổng số tháng đóng BHXH}}$$

3. Trợ cấp một lần khi nghỉ hưu

- Người lao động có thời gian đóng bảo hiểm xã hội cao hơn số năm tương ứng với tỷ lệ hưởng lương hưu 75% thì khi nghỉ hưu, ngoài lương hưu còn được hưởng trợ cấp một lần.
- Mức trợ cấp một lần được tính theo số năm đóng bảo hiểm xã hội cao hơn số năm tương ứng với tỷ lệ hưởng lương hưu 75%, cứ mỗi năm đóng bảo hiểm xã hội thì được tính bằng 0,5 tháng mức bình quân tiền lương tháng đóng bảo hiểm xã hội.

II - CÁCH TÍNH LƯƠNG HUU KHI SUY GIẢM KHẢ NĂNG LAO ĐỘNG TỪ 61% TRỞ LÊN (HUU TRƯỚC TUỔI)

1. Điều kiện hưởng lương hưu khi suy giảm khả năng lao động

Người lao động khi nghỉ việc có đủ 20 năm đóng bảo hiểm xã hội trở lên được hưởng lương hưu với mức thấp hơn nếu thuộc một trong các trường hợp sau đây:

1. Bị suy giảm khả năng lao động từ 61% đến 80% và đảm bảo điều kiện về tuổi đời theo bảng dưới đây:

Năm nghỉ hưởng lương hưu	Điều kiện về tuổi đời đối với nam	Điều kiện về tuổi đời đối với nữ
2016	Đủ 51 tuổi	Đủ 46 tuổi
2017	Đủ 52 tuổi	Đủ 47 tuổi
2018	Đủ 53 tuổi	Đủ 48 tuổi
2019	Đủ 54 tuổi	Đủ 49 tuổi
Từ 2020 trở đi	Đủ 55 tuổi	Đủ 50 tuổi

2. Bị suy giảm khả năng lao động từ 81% trở lên và nam đủ 50 tuổi, nữ đủ 45 tuổi.

3. Bị suy giảm khả năng lao động từ 61% trở lên và có đủ 15 năm trở lên làm nghề hoặc công việc đặc biệt nặng nhọc, độc hại, nguy hiểm thuộc danh mục do Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Bộ Y tế ban hành.

2. Mức lương hưu hằng tháng

Mức lương hưu hằng tháng theo cách tính đã nêu ở mục 1 của I phần trên, sau đó cứ mỗi năm nghỉ hưu trước tuổi thì giảm 2%.

III- BẢO HIỂM XÃ HỘI MỘT LẦN

1. Điều kiện hưởng

Căn cứ khoản 1 Điều 60 Luật BHXH năm 2014 quy định điều kiện hưởng trợ cấp BHXH 1 lần:

- Đủ tuổi hưởng lương hưu nhưng đóng BHXH chưa đủ 20 năm;
- Sau một năm nghỉ việc nếu không đóng BHXH và có yêu cầu nhận trợ cấp BHXH 1 lần mà chưa đủ 20 năm đóng BHXH (theo Nghị quyết 93/2015/QH13 ngày 22/06/2015)
- Người đang bị mắc một trong những bệnh nguy hiểm đến tính mạng như: Ung thư, bại liệt, xơ gan cổ chướng, phong, lao nặng, nhiễm HIV đã chuyển sang giai đoạn AIDS mà cần có người theo dõi, trợ giúp, chăm sóc hoàn toàn; Các bệnh, tật ngoài các bệnh trên có mức suy giảm khả năng lao động hoặc mức độ

khuyết tật từ 81% trở lên và không tự phục vụ được nhu cầu sinh hoạt, cần có người theo dõi, trợ giúp, chăm sóc hoàn toàn (theo Thông tư số 56/2017/TT-BYT ngày 29/12/2017 có hiệu lực áp dụng từ 01/03/2018)

- Ra nước ngoài để định cư.

Người đang hưởng lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội hằng tháng ra nước ngoài để định cư mà có yêu cầu thì được hưởng trợ cấp một lần.

2. Cách tính hưởng trợ cấp BHXH một lần

Theo Thông tư 59/2015/TT-BLĐTBXH quy định mức hưởng BHXH một lần cụ thể như sau:

- Hệ số 1,5 nhân với mức bình quân tiền lương tháng đóng BHXH cho những năm đóng trước năm 2014
- Hệ số 2 nhân với mức bình quân tiền lương tháng đóng BHXH cho những năm đóng từ năm 2014 trở đi
- Trường hợp chưa đóng đủ 1 năm thì mức hưởng bằng số tiền đã đóng, mức tối đa bằng 02 tháng mức bình quân tiền lương

Cách tính hưởng trợ cấp BHXH 1 lần được tính theo số năm tham gia BHXH.

$$\text{Mức hưởng} = (1,5 \times M_{bqtl} \times \text{thời gian tham gia BHXH trước năm 2014}) + (2 \times M_{bqtl} \times \text{thời gian tham gia BHXH từ năm 2014})$$

Trong đó: M_{bqtl} : Mức lương bình quân tháng

$$M_{bqtl} = \frac{\sum \text{số tháng đóng BHXH} \times \text{Mức đóng BHXH} \times \text{Mức điều chỉnh hàng năm}}{\sum \text{tổng số tháng đóng BHXH}}$$

* Riêng trường hợp người đang hưởng lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội hằng tháng ra nước ngoài để định cư mà có yêu cầu thì được hưởng trợ cấp một lần thì tính như sau:

Mức trợ cấp một lần đối với người đang hưởng lương hưu được tính theo thời gian đã đóng bảo hiểm xã hội trong đó mỗi năm đóng bảo hiểm xã hội trước năm 2014 được tính bằng 1,5 tháng lương hưu đang hưởng, mỗi năm đóng bảo hiểm xã hội từ năm 2014 trở đi được tính bằng 02 tháng lương hưu đang hưởng; sau đó mỗi tháng đã hưởng lương hưu thì mức trợ cấp một lần trừ 0,5 tháng lương hưu. Mức thấp nhất bằng 03 tháng lương hưu đang hưởng (Thông tư 59/2015/TT-BLĐTBXH)

Lưu ý:

- Thời gian tham gia BHXH lẻ: từ 1-6 tháng tính ½ năm; từ 7-11 tháng tính 1 năm.
- Mức hưởng BHXH một lần không bao gồm số tiền Nhà nước hỗ trợ đóng BHXH tự nguyện (Trừ trường hợp bị bệnh hiểm nghèo)/.

Diệp Thành Nguyên

Địa chỉ: Khoa Luật, Trường ĐHCT

Email: dtnguyen@ctu.edu.vn

Điện thoại: 0913. 033 034